

Landsbygdsfotbollen som bygdeutvecklare

DALSLÄNDS FF

EN DEL AV SVENSK FOTBOLL

Projektledare

Mikael Israelsson

Dalslands Fotbollförbund

e-post: mi.famis@telia.com

telefon: 070-227 53 85

Layoutarbete

Ingela Gustavsson

e-post: ingela.gustavsson@westgotasport.se

telefon: 010-476 41 03

Innehåll

Inledning	4
Svenska Fotbollförbundets vision	
– en förening i varje by, fotboll för alla	5
Dalslands Fotbollförbund bidrar	
– i arbetet att förverkliga Svenska Fotbollförbundets vision	6
Fakta.....	7
Inom DFF:s arbetsområde	
– ett leaderområde.....	8
Projektet	
– landsbygdsfotbollen som landsbygdsutvecklare.....	9
Mera glädje än plikt	
– landsbygdsutveckling genom ideellt arbete (social ekonomi).....	10
Landsbygdsprogrammet	
– ger en möjlighet för fotbollsföreningar	11
Tidsplan.....	12
Möjligt arbets sätt i föreningen.....	13
Egna anteckningar.....	14

Utveckla fotbollsföreningen och därmed bygden

Fotbollen är den klart föreningstätaste idrotten i Dalsland, vilket gör att vi ser det naturligt att Dalslands Fotbollförbund skall vara en del i landsbygdens utveckling. Genom vårt projekt ”Fotbollen som landsbygdsutvecklare” hoppas vi skapa ett engagemang bland våra föreningar till olika utvecklingsinsatser.

Projektet varar fram till oktober 2012 och visionen är, att skapa förutsättningar för fotbollens överlevnad samt att hitta möjligheter till utveckling av föreningar och landsbygd. Ett bra projektbidrag från Länsstyrelsen i Västra Götaland tillsammans med DFF:s egna insatser ger resurser att driva projektet.

Fotbollsföreningen och idrottsplatsen är en naturlig samlingspunkt där det ofta bedrivs en omfattande verksamhet på och kring planen. Tillsammans med allt övrigt som föreningen arrangerar och bedriver blir det en viktig ingrediens i ett rikt bygdeliv.

Ett aktivt föreningsliv kan för många vara direkt avgörande inför valet av bostadsort. Att leva ett rikt liv på landsbygden, där föreningar ofta kan skapa mervärde i möten och engagemang, ska finnas med i tanken och bör vara en valmöjlighet.

Med projektet hoppas vi skapa bra samarbete mellan bygdens folk, näringsliv och föreningar av olika slag. Det kan ge förutsättningar för många aktiviteter, arbetstillfällen, öka besöksfrekvensen, vända avflyttning till inflyttning etc.

I projektsammanhang betraktar vi hela Dalsland som ”landsbygd” och alla föreningar inbjuds att delta. Projektledare inom Dalslands Fotbollförbund är Mikael Israelsson boende i Bäckefors. Vill din förening vara med i projektet? Helt säkert kan man ta in nya personer i föreningen för att vara med i utvecklingsarbetet.

Svensk fotbolls vision är ”En förening i varje by – fotboll för alla”.

*Ingemar Carlsson
Ordförande
Dalslands Fotbollförbund*

Svenska Fotbollförbundets vision

– en förening i varje by, fotboll för alla

Under en längre tid har inom Svenska Fotbollförbundet (SvFF) diskuterats hur fotbollen och fotbollsföreningar på mindre orter på den svenska landsbygden eller i glesbygden skall kunna överleva och utvecklas. Orsakerna till att denna fråga diskuterats är flera. Ett känt problem är att befolkningsantalet på många håll minskar och därmed möjligheten för mindre orter att kunna delta i fotbollens tävlingsverksamhet. Den minskande befolkningen innebär också att tillgången på ledare som orkar hålla igång föreningslivet minskar. Vi vet dock att det inom den svenska landsbygdsbefolkningen också finns en stark vilja att utveckla sin bygd.

Sveriges ca 4 000 lokala utvecklingsgrupper utgör ett gott exempel på att viljan hos landsbygdens befolkning finns för att hitta nya lösningarna för att bygder skall kunna stärka sin totala attraktionskraft. Svenska Fotbollförbundet (SvFF) har beslutat att försöka bidra till att utveckla ett positivt samhällsbyggande på landsbygden i sin helhet och inom ramen för detta arbete också försöka hitta de nya möjligheter som gör att fotbollen kan överleva.

Svenska Fotbollförbundet har antagit visionen ”En förening i varje by – fotboll för alla”. Visionen har fastställts med kännedom om att en stor del av förbundets 3300 medlemsföreningar finns på landsbygden. SvFF vill inspirera landsbygdens föreningar till att delta i ett utvecklingsarbete som stärker landsbygdens attraktionskraft och som bidrar till att hitta de framtida formerna för fortsatt fotbollsverksamhet på mindre orter under tävlingsmässiga former, anpassade till den mindre ortens förutsättningar för deltagande.

Vi vet att fotbollens ledare har hög kompetens. De kan därmed på ett positivt sätt bidra till landsbygdens och fotbollens utveckling. I arbetet är det viktigt att fotbollsföreningarna samverkar med andra folkrörelser och organisationer. På så sätt kan vi åstadkomma ett bättre gemensamt resultat. Utifrån övertygelsen om att framtidens fotbollsförening med stor sannolikhet många gånger kommer att vara en flersektionsförening, som erbjuder mer än bara fotboll känns det rätt och riktigt för SvFF att inleda arbetet med att försöka uppnå visionen ”En förening i varje by - fotboll för alla”. SvFF har för att uppnå visionen fastställt fyra huvudområden:

- Bygdeutveckling genom fotboll
- Anläggningsutveckling
- Tävlingsutveckling för fotboll/idrott
- Analys av landsbygdföreningarna

Det viktiga för SvFF är att distriktsförbunden och föreningarna ute i landet utifrån egna beslut engagerar sig för att uppnå visionen. SvFF kommer att stödja detta arbete.

Dalslands Fotbollförbund bidrar

– i arbetet att förverkliga Svenska Fotbollförbundets vision

Dalslands Fotbollförbund bidrar i arbetet att förverkliga Svenska Fotbollförbundets vision. För Dalslands Fotbollförbund (DFF) var det inget svårt beslut att delta i visionsarbetet. Namnet på DFF:s landsbygdsprojekt har fastställts till **Landsbygdsfotbollen som bygdeutvecklare**.

Utifrån det faktum att det i Dalsland finns många områden med ren landsbygd, känns det viktigt för DFF att bidra till att förutsättningar för utveckling stärks. Samtidigt pågår ett arbete med att utveckla fotbollens tävlingsförutsättningar. Avsikten är att anpassa dessa i en riktning som gör det möjligt för fotbollen att finnas kvar och utvecklas även på landsbygden.

Att samtala om

- Hur har befolkningsutvecklingen sett ut på er ort under de senaste 20 åren?
- Hur har åldersstrukturen förändrats?
- På vad sätt har befolkningsutvecklingen påverkat er förenings verksamhet?

Fakta

Fakta om Dalslands Fotbollförbund

DFB bildades år 1935 i Åmål. Antalet aktiva spelare licensierade för någon av dalslandsfotbollens föreningar 2009 var 2629, varav 662 kvinnor och 1967 män. Därutöver kommer ett stort antal ungdomar upp till 15 år ca 2500, som inte omfattas av licensförfarandet.

Bidragsmöjligheter

Fotbollsföreningar kan söka medel för att utveckla sin verksamhet hos:

Dalslands Fotbollförbund

Det s k Idrottslyftet inriktning är utbildningsinsatser, rekrytering av fler medlemmar och få fler att stanna kvar längre i föreningen.

Distriktsidrottsförbund

Genom Idrottslyftet starta samverkan mellan idrottsföreningen och skolan och för att utveckla idrottsmiljöer och anläggningar.

SISU Idrottsutbildarna

För att få stöd i arbetet med utbildning och utveckling.

Riksidrottsförbundet

Speciella projekt.

För ytterligare information kontakta:

Mikael Israelsson, e-post: mi.famis@telia.com, telefon: 070-227 53 85

Att samtala om

- Vilka föreningar / organisationer har idag verksamhet på den ort där er idrottsförening finns?
- Har idrottsföreningen idag samarbete med någon annan förening på orten?
- Finns det konkurrensförhållande mellan olika föreningar lokalt på er ort?

DFF:s arbetsområde

– indelat i olika leaderområden

LEADER är ett EU-program för att driva lokala utvecklingsprojekt på landsbygden. Namnet är en förkortning på franska som översatt betyder samverkande åtgärder för att stärka landsbygdens ekonomi. I Sverige finns det drygt 60 leaderområden och varje område har sin egen budget och beslutsgrupp (LAG). Man har också en utvecklingsstrategi i varje område som bygger på specifika behov och förutsättningar.

Man brukar säga att LEADER i första hand är en metod. Det som utmärker metoden är lokala projekt, lokala beslut och bred delaktighet. Leadermetoden gör det möjligt för föreningar och företag på landsbygden att arbeta med landsbygdsutveckling tillsammans med den offentliga sektorn i samhället. Ett bra sätt att börja är att samla en grupp runt en gemensam idé och komma överens om innehåll och mål. Sedan arbetar man fram en ansökan enligt anvisningar som finns på hemsidan för LEADER. Finansieringen sker dels från LEADER och dels från de parter som ingår i projektet. En styrka med LEADER är att ideella föreningar och företag kan medfinansiera med arbetstimmar. Det krävs minst 30 % privat finansiering i varje projekt. Man kan också lägga till ytterligare offentlig finansiering.

I distriktet finns området LEADER Dalsland och Årjäng, hemsida www.leaderdalslandarjang.se.

Utvecklingsstrategin för området fokuserar på fyra områden: besöksnäringen, entreprenörskap, livskvalitet och infrastruktur.

Området omfattar följande kommuner: Mellerud, Åmål, Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Årjäng och dalslandsdelen av Vänersborg. Kommunerna lägger pengar i potten tillsammans med EU och svenska staten.

För ytterligare information kontakta:

Mikael Israelsson

e-post: mi.famis@telia.com

telefon: 070-227 53 85

Projektet

– landsbygdsfotbollen som landsbygdsutvecklare

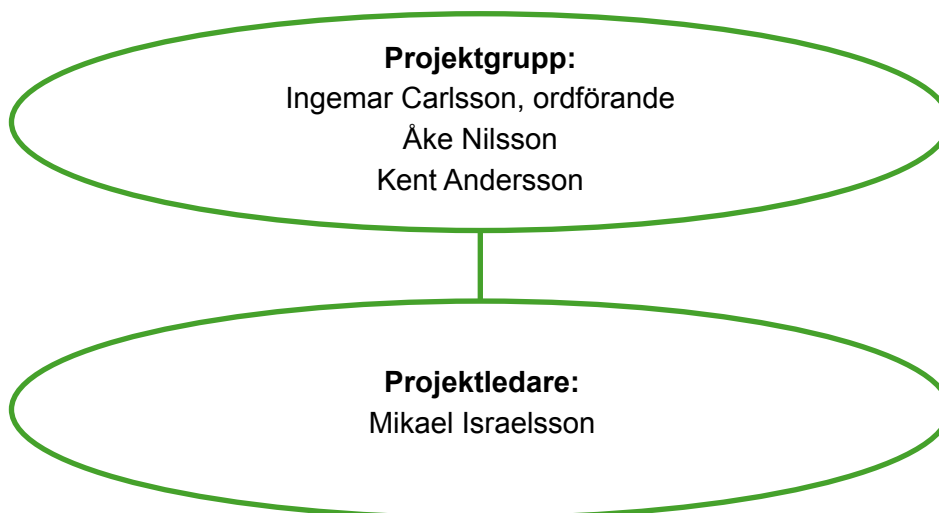
DFF genomför ett treårigt projekt med syftet att stärka landsbygdens attraktionskraft i sin helhet och i kombination med detta hitta de framtida tävlingsformerna för landsbygdens fotboll.

Föreningarna har med sina anläggningar stora möjligheter att bidra exempelvis genom att utgöra en samlingspunkt för många olika verksamheter. Arbetet inom föreningen skall resultera i en handlingsplan. De samlade idéerna i handlingsplanerna skall ligga till grund för DFF:s fastställande av det långsiktiga arbetssättet med landsbygdsutveckling och landsbygdsfotboll. Arbetet skall därutöver resultera i en exempelsamling som redovisar olika typer av lokala projekt. Denna skall efter avslutat projektarbete vara en inspirationskälla för Dalslands fotbollsföreningar.

Att samtala om

- Finns det idag idéer / tankar på verksamheter som skulle kunna utvecklas för att stärka idrottsföreningen och orten?
- Diskuterar idrottsföreningen möjligheten att utveckla nya verksamheter för att också nå nya målgrupper?
- Diskuteras verksamhetsutveckling i samverkan med andra föreningar som är verksamma på orten?

Organisationsplan

Mera glädje än plikt

– landsbygdsutveckling genom ideellt arbete (social ekonomi)

Kan föreningslivet utveckla landsbygden?

För att finna svaret på den frågan börjar vi med att titta närmare på social ekonomi.

Social ekonomi är en av samhällets tre sektorer. Privat respektive offentlig sektor är väl kända beteckningar medan den tredje sektorn, social ekonomi, är mindre känd. Ändå är merparten av våra medborgare berörda av denna sektor i kontakterna med föreningar, förbund, samfund och andra ideella organisationer.

Social ekonomi bygger på de tre hörnpelarna frivilligt och ideellt arbete, demokratiska arbetsformer och samhällsnytta som mål.

Det ideella arbetet är en grundläggande plattform. Genom folkrörelsetraditionen har det blivit en naturlig fritidssysselsättning för många människor i vårt land. Man räknar med att mer än hälften av Sveriges vuxna befolkning arbetar ideellt! Omfattningen skiljer sig naturligtvis från person till person och det märkliga är att tillgång till mycket fritid inte alltid står i direkt proportion till omfattningen av engagemanget i ideellt arbete. Tvärt om är många gånger de största eldsjälarna de som har flest järn i elden!

Det måste således finnas särskilda mekanismer och drivkrafter som gör att människor jobbar ideellt. Samhällsvetaren Johan von Essen har i ett forskningsarbete undersökt detta. Centralt är att ideellt arbete är individens val. För att få till stånd ett starkt föreningsliv måste man således förstå vad som ligger bakom detta val.

Inom social ekonomi skapas många värden. Vissa, som pengar eller ideella timmar, är mätbara medan andra, som relationer, nätverk, förtroende, tillit och ömsesidighet, är svårare att mäta. De senare kallas socialt kapital och skapas i föreningsarbetet.

Samhällsvetenskapen har studerat det sociala kapitalet och dess betydelse för samhället. Man har funnit ett avgörande samband mellan socialt kapital och lokal utveckling. Eftersom det sociala kapitalet huvudsakligen skapas inom föreningslivet är slutsatsen given: Landsbygds-utveckling kan drivas av social ekonomi med föreningslivet som motor!

Men föreningslivet existerar endast genom ideellt arbete och ideellt arbete existerar långsiktigt endast om individen uppfattar att det ger livskvalitet eller enkelt uttryckt ”mera glädje än plikt”. Det finns således goda skäl att anta att föreningsutveckling är en förutsättning för, men också kan gå hand i hand med en hållbar lokal utveckling.

Landsbygdsprogrammet

– ger en möjlighet för fotbollsföreningar

Så här skriver Helena Ingvarsson på länsstyrelsens landsbygdsenhet:

Landsbygdsprogrammet är bland annat till för att stötta utvecklingen av företagandet på landsbygden. Men för ett bra liv på landet krävs mer än möjlighet till försörjning. Närhet till service och fritidsaktiviteter är två viktiga saker för ett fungerande och trivsamt liv.

Idrotts- eller fotbollsplatsen fungerar ofta som en mötesplats i bygden. För att utveckla mötesplatsen kan föreningar och klubbar söka projektstöd. Samarbete med andra lokala föreningar och ett engagemang från de boende i bygden väger tungt när ansökningarna bedöms. En plan (projektplan) för samarbetet och de satsningar man vill göra ska ingå i ansökan. Projekten bör leda till att verksamheten breddas, fler engageras och om möjligt att föreningarnas/klubbarnas verksamhet stärks ekonomiskt. Genom att delta i det projekt som Västergötlands Fotbollförbund nu driver kan idéer tas fram och samarbeten skapas. Grundarbetet för projektplanen är därmed gjort.

Projektstöd kan ges till investeringar, externa tjänster (t ex konsulttjänster) och kompetensutveckling. Stödet kan bli mellan 20 och 60 % av totala kostnaden. Den övriga finansieringen ska vara i reda pengar. Ideellt arbete kan alltså inte räknas som finansiering* men är ändå viktig för att hålla nere totalkostnaden och har betydelse för den totala bedömningen av ansökan. Ansökningsblanketter kan hämtas på Jordbruksverkets hemsida (www.sjv.se) eller genom att kontakta Landsbygdsenheten på länsstyrelsen tfn 031-60 50 00 (växel).

* För projekt som söks genom Leader kan ideellt arbete ingå som en del av finansieringen. Ta kontakt med din lokala LAG-grupp i ditt Leaderområde för närmare information.

Tidsplan

I denna tidsplan är det vår ambition att ge en så detaljerad tids- och aktivitetsinformation som i nuläget är möjligt. Vi vill dock betona svårigheten i att ange precisa veckor och datum ju längre bort i tid projektet kommer.

Projektid

2010 – 2012

Mars – oktober 2010

- Föreningar anmäler intresse.
- Lokalt projektarbete startar.
- Föreningsträffar genomförs.

Juni 2010 – oktober 2012

Under denna tidsperiod planeras följande aktiviteter:

- Personligt och kontinuerligt stöd till deltagande föreningar.
- Erfarenhetsutbyte mellan deltagande föreningar arrangeras en gång per kvartal.
- Rapport och diskussion om arbetet en gång per kvartal med övriga fotbollsdistrikt i Västra Götaland och andra samarbetspartners (t ex LRF, SISU, VIF, Länsbygderåd, Hushållningssällskap, LAG-grupper, företag och kommuner).
- Information och utbildning inom DFF:s organisation.
- Föreningarnas förslag skall vara DFF tillhanda.
- Internt bearbetningsarbete påbörjas.
- Kommunala träffar arrangeras och diskussion om ett första utkast av resultat av projektet. De långsiktiga framtida arbetsformerna presenteras och diskuteras.
- Lokal exempelsamling färdigställs.
- Utvärderingsresultat presenteras, tas fram av SISU Idrottsutbildarna.
- Fortsatt stöd till föreningar.
- Slutrapport färdigställs.

September – oktober 2012

Under denna tidsperiod planeras följande aktiviteter:

- Personellt stöd till föreningar avseende åtgärdsgenomförande.
- Beslutsprocess om fortsatt arbetssätt inom DFF.
- DFF:s förslag till fortsatt arbetssätt beslutas.
- Inbjudan till avslutningskonferens.
- Avslutningskonferens. Projektresultat och DFF:s fortsatta arbetssätt meddelas. Lokal exempelsamling utdelas m m.
- Projektresultatet presenteras på DFF:s årsmöte.
- Slutrapport lämnas till Länsstyrelsen.

Möjligt arbetsätt i föreningen

– en metod att steg för steg arbeta fram ett lokalt utvecklingsprojekt

Steg 1

Inventera problemområden och möjliga samarbetsprojekt. Besluta om hur ni vill jobba, organisera er, tidsplan m m.

Steg 2

Bjud in övriga föreningar i bygden och kommunen och informera övergripande om det arbete ni tänker starta upp. Fråga om övriga föreningar vill medverka och på vilket sätt. Fråga kommunen om hur den kan stödja arbetet. Presentera en övergripande tidsplan och hur ni tänkt organisera arbetet.

Steg 3

Fortsätt med att diskutera arbetsätt inom föreningen. Organisera er gärna i en ledningsgrupp och olika arbetsgrupper. I ledningsgruppen kan gärna en representant från de olika arbetsgrupperna ingå.

Diskutera inom föreningen vilka problem ni idag upplever vad gäller bygdens utveckling, föreningens organisation, verksamhet, dagens tävlingsbestämmelser, anläggningen m m.

Diskutera gärna frågorna utifrån ett miljöperspektiv. Kom ihåg betydelsen av att engagera ungdomar och kvinnor i utvecklingsarbetet.

Steg 4

Börja utvecklingsfasen. Försök att finna de framtida lösningarna på de problem ni definierat. Kan exempelvis komma att handla om följande:

- För ett utvecklingsresonemang om vad bygden behöver, vad föreningen kan göra, hur bygden kan samverka för att utvecklas.
- Kan en möjlighet vara att fler föreningar samverkar eller slås samman?
- Kan föreningens organisation förändras på så sätt att fler verksamheter breddar föreningens verksamhets- och medlemsbas?

- Hur skall framtidens tävlingsbestämmelser se ut för att vara anpassade till landsbygdens behov?
- Hur kan anläggningen utvecklas?
- Vilka ytterligare verksamheter skulle kunna finnas i klubbhuset eller på anläggningen i övrigt?

Skriv ned de framtidslösningar ni finner i en handlingsplan, ange vilka ungefärliga kostnader/besparingar, ökade intäkter, minskade eller ökade ideella insatser som ni uppskattar att förslagen i handlingsplanen för med sig.

Steg 5

Prioritera åtgärderna så långt det är möjligt i slutet av handlingsplanen. Besluta er för vilken eller vilka åtgärder ni vill börja genomföra. Ange inom vilka områden ni vill ha DFF:s fortsatta stöd.

Steg 6

Sänd in handlingsplanen till DFF, Backegatan 13 C, 462 30 MELLERUD.

Dalslands Fotbollförbund

Backegatan 13 C

462 30 MELLERUD

Telefon: 0530-101 81

www.svenskfotboll.se/dalsland

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden